

Сумський державний педагогічний університет імені А.С.Макаренка
Фізико-математичний факультет

Кафедра інформатики

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан фізико-математичного
факультету

М.В. Каленик

« 27 » вересня 2022 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ

галузь знань: 03 Гуманітарні науки

спеціальність: 034 Культурологія

освітня програма: Культурологія

першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

мова навчання: українська

Погоджено науково-методичною
комісією фізико-математичного
факультету

« 27 » вересня 2022 р.

Голова: Одінцова О.О., к. ф-м. н, доц.

Розробники:

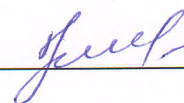
Петренко Сергій Іванович – кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри інформатики

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри інформатики

Протокол № 2 від «27» 09 2022 р.

В.о завідувача кафедри

Дегтярьова Н.В., кандидат педагогічних наук, доцент

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
		Денна форма навчання
Кількість кредитів – 3	бакалавр	Обов’язкова
		Рік підготовки:
		1-й
		Семестр
Загальна кількість годин - 90		1-й
		Лекції
		10 год.
		Практичні, семінарські
		год
		Лабораторні
		26 год.
		Самостійна робота
	52 год.	
Консультації		
2		
Вид контролю: <i>залік</i>		

2. Мета вивчення навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни є розвиток інформаційної культури майбутніх бакалаврів історії та археології через систематизацію та узагальнення теоретичної бази знань з інформаційних технологій, практичних навичок застосування прикладного програмного забезпечення в освітній, науково-дослідній та професійній діяльності.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми здобувачі вищої освіти повинні оволодіти такими **загальними і спеціальними компетентностями**:

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК3. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК4. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК7. Здатність працювати автономно.

ЗК12. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії культури та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ФК1. Здатність презентувати результати професійної діяльності в усній та письмовій формі, надавати відповідну аргументацію.

ФК10. Здатність популяризувати знання про культуру та поширювати інформацію культурологічного змісту використовуючи сучасні інформаційні, комунікативні засоби та візуальні технології.

ФК14. Здатність ефективно використовувати здобуті знання світової культурно-мистецької практики у процесі здійснення прикладної культурологічної діяльності. Володіння знаннями і навичками роботи у прес-центрах, прес-службах, відділах друку, ЗМІ, відділах по зв'язкам із громадськістю, центрах громадських зв'язків, відділах реклами, комунікаційних агенціях.

3. Передумови для вивчення дисципліни

Передумовою вивчення дисципліни є засвоєння шкільного курсу «Інформатика».

Вивчення дисципліни передбачає дотримання положень Кодексу академічної доброчесності СумДПУ імені А.С.Макаренка, затвердженого наказом № 420 від 30 вересня 2019 року.

4. Результати навчання за дисципліною

ПРН 1	Мати навички критичного мислення, викладати у зрозумілий спосіб власні думки, здійснювати їх аргументацію.
ПРН 13	Презентувати знання про культуру відповідно до спеціалізації представників різних професійних груп та здобувачів освіти.
ПРН 15	Вільно спілкуватися з професійних питань усно та письмово державною та іноземними мовами з урахуванням мети спілкування та соціокультурних особливостей його контексту.
ПРН 17	Знати та розуміти основні принципи наукової, дослідницької та прикладної діяльності, які базуються на глибокому вивченні взаємозв'язків культурології, психології, історії культури, зв'язків з громадськістю спираючись на економічні та технологічні можливості..

5. Критерії оцінювання результатів навчання

Шкала ЄКТС	Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти
90-100	Студент у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань, вільно самостійно та аргументовано користується теоретичними знаннями; застосовує знання при розв'язуванні завдань, може пояснити хід розв'язання, аргументувати ефективність шляху їх виконання. Правильно виконує тестування у межах понад 90%. Студент демонструє у наявності результати виконання всіх видів навчальної роботи, передбачених робочою програмою
82 – 89	Студент достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його використовує під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань, розв'язує завдання, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. При викладанні деяких питань не вистачає глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно розв'язує більшість завдань тестування, що становить від 82 до 90%. Завдання лабораторних занять виконує у повному обсязі
74 - 81	Студент в цілому володіє навчальним матеріалом, відтворює його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, ознайомлений з основними джерелами, допускає суттєві неточності та помилки. Правильно розв'язує частину тестових завдань, що становлять від 74 до 81%. Завдання лабораторних занять виконує у обсязі не менше 74%
64 - 73	Вільно володіє матеріалом лекцій, але не може навести власних прикладів. Фрагментарно, поверхово без аргументації та обґрунтування відповідає на запитання, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та лабораторні завдання виконує з суттєвими неточностями, правильно розв'язує завдання тестових питань у межах від 64 до 73%. Виконує завдання лабораторних завдань понад 64%
60 – 63	Володіє матеріалом лекцій, не виявляє додаткове опанування та розширення знань. Знає основні поняття, відчуває труднощі у наведенні

	прикладів, аргументації положень, поясненні кроків розв'язання завдань. Відповідає на тестові завдання у межах від 60 до 63%. Виконує завдання лабораторних завдань понад 60%
35 – 59	Студент не володіє теоретичним матеріалом з дисципліни, розв'язує прості практичні завдання. Допускає суттєві помилки, не може пояснити алгоритм розв'язування практичного завдання. Розв'язує завдання тестових питань у межах 36-59%
1 – 34	Студент не володіє теоретичним матеріалом. Виконання практичних завдань викликають значні труднощі. Відповідає на тестові питання та виконує завдання лабораторних робіт у межах від 0- до 35%

Розподіл балів за темами

Поточний контроль					Разом	Загальна сума
Розділ 1		Розділ 2				
T1	T 2	T 3	T 4	T 5		
5	5	20	5	25	60	100
Контроль самостійної роботи						
15		25			40	

Результати навчання, здобуті у неформальній та/або інформальній освіті визнаються в системі формальної освіти в процесі опанування навчальної дисципліни в порядку, визначеному Положенням про порядок визнання результатів навчання у неформальній та/або інформальній освіті у Сумському державному педагогічному університеті імені А.С. Макаренка.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену, заліку, курсового проекту (роботи), практики
90 – 100	A	відмінно
82 - 89	B	добре
74 - 81	C	
64 - 73	D	задовільно
60 - 63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
1 - 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

5. Засоби діагностики результатів навчання

Система оцінювання є адитивною і передбачає накопичення балів за різними видами робіт: виконання лабораторних робіт та їхній захист, комп'ютерне тестування (100 балів).

6. Програма навчальної дисципліни

РОЗДІЛ I. Інформаційні системи.

РОЗДІЛ II. Опрацювання інформації.

7.1 Інформаційний зміст навчальної дисципліни

РОЗДІЛ I. Інформаційні системи.

Тема 1. Інформація. Властивості інформації. Види інформації. Дані. Способи передачі та отримання інформації. Одиниці інформації. Авторське право. Академічна доброчесність.

Тема 2. Логічна структура інформаційної системи. Апаратне та програмне забезпечення. Операційні системи. Файлова система. Прикладне програмне забезпечення. Комп'ютерні технології в галузі історії та археології.

РОЗДІЛ II. Опрацювання інформації.

Тема 3. Етапи роботи над текстовим документом. Створення, редагування, форматування, рецензування, друк документів.

Тема 4. Представлення інформації. Презентації. Структура презентації. Переходи. Дизайн. Використання анімацій, аудіо та відео об'єктів.

Тема 5. Аналіз інформації в середовищі табличного процесора. Автоматизація обчислень. Майстер вбудованих функцій. Статистичні та логічні функції. Побудова діаграм і графіків їх аналіз

7.2. Структура та обсяг навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин				
	Денна форма				
	Усього	у тому числі			
Лекції		Лабор	Конс	Самост. робота	
РОЗДІЛ I. Інформаційна система.					
Тема 1. Інформація. Властивості інформації. Види інформації. Дані. Способи передачі та отримання інформації. Одиниці інформації. Авторське право. Академічна доброчесність	13	1	2		10

Тема 2. Логічна структура інформаційної системи. Апаратне та програмне забезпечення. Операційні системи. Файлова система. Прикладне програмне забезпечення. Комп'ютерні технології в галузі права.	13	1	2		10
РОЗДІЛ II. Опрацювання інформації.					
Тема 3. Етапи роботи над текстовим документом. Створення, редагування, форматування, рецензування, друк документів.	24	4	10		10
Тема 4. Представлення інформації. Презентації. Структура презентації. Переходи. Дизайн. Використання анімацій, аудіо та відео об'єктів.	12	2	2		8
Тема 5. Аналіз інформації в середовищі табличного процесора. Автоматизація обчислень. Майстер вбудованих функцій. Статистичні та логічні функції. Побудова діаграм і графіків їх аналіз	28	2	10	2	14
Всього:	90	10	26	2	52

Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Використання стандартних додатків операційної системи.	2
2.	Пошук інформаційних джерел правового призначення.	2
3.	Створення структури документу.	2
4.	Оформлення таблиць.	2
5.	Використання графічних об'єктів.	2
6.	Редагування, форматування та рецензування документу.	2
7.	Створення презентацій.	2
8.	Автозаповнення. Автоматизація обчислень.	2
9.	Використання майстра функцій. Статистичні функції.	2
10.	Побудова діаграм і графіків.	2
11.	Аналіз графічних даних.	2
12.	Застосування логічних функцій.	2
13.	Використання умовного форматування.	2
	Всього:	26

Рекомендовані джерела інформації

Основні:

1. Бакушевич, Я.М. Інформатика та комп'ютерна техніка [Текст] : навчальний посібник / Я.М.Бакушевич, Ю.Б.Капаціла. – Львів : Магнолія, 2018. – 311 с.
2. Вакалюк Т.А. Хмарні технології в освіті. Навчально-методичний посібник для студентів фізико-мат. факультетів. Житомир: Вид-во ЖДУ. 2016. 72 с.

3. Навчально-методичний комплекс із дисципліни "Інформаційні технології навчання" [Текст] / МОН України, Сумський державний педагогічний ун-т ім. А. С. Макаренка, [уклад. О. О. Васько]. – Суми : СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2016. – 92 с.
4. Куліш А.М. Інформаційне право : навчальний посібник / А.М. Куліш, Т.А. Кобзева, В.С. Шапіро ; МОН України, Сумський державний ун-т. Суми : Сумський державний ун-т, 2016. 107 с.
5. Нужній Є.М., Клименко І.В., Акімов О.О. Інструментальні засоби електронного офісу / Навчальний посібник. К: Центр навчальної літератури. 2017. 296 с.
6. Пасічник В.В. Веб-технології : підручник. Кн. 1 / В.В. Пасічник, О.В. Пасічник, Д.І. Угрин. Львів : [Магнолія 2006], 2018. 335 с.
7. Петренко С.І. Спецлабпрактикум з інформатики. Збірник завдань / Н.В. Дегтярьова, С.І. Петренко. Н.В. Шамшина. Суми : ФОП Цьома С.П., 2018. 56 с.
8. Шамшина, Н.В. Використання табличного процесора MS EXCEL [Текст] : практикум / Н.В.Шамшина ; МОН України, Сумський державний педагогічний ун-т ім. А. С. Макаренка, Каф. інформатики. – Суми : [СумДПУ ім. А. С. Макаренка], 2016. – 64 с.
9. Ярکا У., Билушак Т. Інформатика та комп'ютерна техніка. / Навчальний посібник у 2-х частинах. Частина 1. м. Львів: Львівська політехніка. 2015. 200 с.

Додаткові:

1. Грипич, С.Н. Інформаційна культура: теоретичні засади та досвід [Текст] : навчальний посібник / С.Н.Грипич, Л.М.Буравкова ; за заг. ред. С. Н. Грипич. – 2-ге вид., доп. – Київ : Кондор, 2018. – 181 с.
2. Куліш, А.М. Інформаційне право [Текст] : навчальний посібник / А.М.Куліш, Т.А.Кобзева, В.С.Шапіро ; МОН України, Сумський державний ун-т. – Суми : Сумський державний ун-т, 2016. – 107 с.
3. Левченко О.М. Культура роботи з текстовими документами. Тернопіль: «Навчальна книга – Богдан». 2018. 112 с.
4. Мирошниченко В. Використання сучасних інформаційних технологій. Формування мультимедійної компетентності / Навчальний посібник. К: Центр навчальної літератури. 2017. 296 с.
5. Beskeen D. W. Illustrated Microsoft Office 365 & PowerPoint 2016: Introductory 1st Edition. Cengage Learning, Inc. 2016. 144 p.
6. Carey P., Oja D., Parsons J., Pinard K., Romer R. New Perspectives Microsoft Office 365 & Office 2016. Cengage Learning. 2016. 288 p
7. Alexander M., Kusleika R., Walkenbach J. Excel 2019 Bible. John Wiley & Sons. 2018. 1120 p.
8. Dan G. Word 2016 For Professionals For Dummies. John Wiley & Sons Inc., 2016. 352 p.
9. Shaffer A., Pinard K. New Perspectives Microsoft Office 365 & Word 2016: Intermediate. Cengage Learning, Inc. – 2017. 672 p.

Інформаційні ресурси:

1. Дистанційний курс на Moodle СумДПУ
2. Законодавство України - Офіційний портал Верховної Ради України. URL: <https://www.rada.gov.ua/>
3. Про освіту: Закон України від 05.09.2017 р. № 2145-VIII. Відомості Верховної Ради (ВВР). 2017. № 38-39. С. 380. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2145-19/page>
4. Про вищу освіту: Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-VII. Відомості Верховної Ради (ВВР). 2014. № 37-38. С. 2004. (у ред. наказу від 05.09.2017 р. №2145-VIII). URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
5. Coursera: онлайн курси. URL: <https://www.coursera.org>
6. Edx. Free Online Courses From The World's Best Universities. URL: www.edx.org
7. 5 платформ для організації дистанційного навчання. URL: <https://buki.com.ua/news/5-platform-dlya-orhanizatsiyi-dystantsiynoho-navchannya/>
8. Create Infographics, Presentations. URL: <https://piktochart.com/>
9. LearningApps.org – создание мультимедийных интерактивных упражнений. URL: <https://learningapps.org/>
10. Microsoft Teams: відеоконференції, наради й виклики. URL: <https://www.microsoft.com/uk-ua/microsoft-teams/group-chat-software>
11. MIT OpenCourseWare. URL: <https://ocw.mit.edu>
12. Prometheus: платформа масових відкритих онлайн-курсів. URL: <https://prometheus.org.ua/>
13. Skype: комунікаційний засіб для безкоштовних викликів і чату. URL: <https://www.skype.com/>
14. Udey: онлайн курси. URL: <https://www.udemy.com/>
15. Webex by Cisco. Video Conferencing, Cloud Calling & Screen Sharing. URL: <https://www.webex.com/>
16. Zoom: відеоконференції зв'язок, хмарні виклики, вебінари. URL: <https://zoom.us/>
17. Добірка інтерактивних матеріалів з історії. URL: <https://learningapps.org/index.php?category=9&s=>
18. Добірка інтерактивних матеріалів з археології. URL: <https://learningapps.org/index.php?category=9&subcategory=42112&s=>
19. Медіатека – 3D-сцени – Історія – Цифрова освіта та навчання від Mozaik. URL: <https://www.mozaweb.com/uk/lexikon.php?cmd=getlist&let=3D&sid=TOR>

8. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

1. Персональні комп'ютери, вихід у глобальну мережу.
2. Браузери: Google Chrome, Opera, Chromium, Mozilla Firefox, інші.
3. Офісні пакети Microsoft Office, Libre Office.